

estroncable», Noller (*Pap.*, 37); «mentre en T. de Bajalta es migra en el seu amagatall i es considera --- víctima de les ires de Júpiter --- un parent adroguer --- el posarà en el camí del suplici: força sovint pica l'home massa alt en les seves malícies --- o atribueix al pare de tots els déus la dèria d'un trist *estornell*», Coromines (*Prometeu*s VIII, v. 152).

El nom de l'ocell és viu pertot: Maestrat (Salzadella, 1961), *asturnêl*, *ast-*, a les valls de Cardós (1934), de Boí i de Barravés (Llesp, Vilaller, 1953), etc., fins als pobles ribagorçans de llenguatge mixt: «ye prou bonito iste *esturnell*», Benasc (Ferraz, 59), i a Alins de Llitera (1965), on guarden quimera als *esturnêls* perquè se'ls mengen les olives, i em parlaven dels pobles veïns de ponent on en diuen *chordos*: forma complexa on han intervingut STURNUS, TURDUS i el tipus castellà *chorlito*, a la gènesi del qual el nostre tipus no ha estat estrany, veg. l'article del DCEC i DECH (hi ha, en efecte, formes semblants a aquesta cast., a l'Alt Empordà).

No ens caldrà ací parlar de les formes de les altres llengües romàniques, exposades detingudament en el DCEC (ESTORNINO) i en el FEW (STURNUS, XII, 322-3). El primitiu STURNUS ha restat en parlars al·litàlies, rètics i francoprovençals-borgonyons, *STURNELLUS no sols en it., oc. i fr. literaris i centrals sinó en la major part dels parlars populars dels tres dominis, i part del reto-romànic. El tipus STURN-INUS, propi del cast. i el port., sembla haver deixat alguna descendència local en la nostra llengua: no sols el que dic allà, sinó també en el Baix Ter, on VCatalà va usar *estorlic* repetidament si bé només en el sentit figurat 'molt viu, molt eixerit': «el <gos> Lenín, que era com un *estorlic* ---» (O. C., p. 977), «ala, ala, *estorlic*, aparia la candela» (parlant a un escolanet, *Solitud*, p. 161); la definició 'espècie de falcònid' s'ha donat, segons sembla a la babalà, per algú que va veure el mot en el «trobador fluvial» del Ter (Adolf Blanch, que ell mateix escrivia bastant a la lleugera), però la vaga consonància amb *estor* no val res com a indicatiu etimològic. En realitat ha de tractar-se de la normal dissimilació *estornins* > *estorlins*, d'on el singular *estorli*, i en la -c haurà influït el tipus *esterlocat/estorlocat* (ESTALÓ); el significat 'estornell' ja el va donar el dicc. Vogel, sens dubte per comunicació de l'escriptora mateixa; i hi ha altres formes com aquesta en *La Dissimilation consonantique* de Grammont, i en el REW, 8339 (no sols emil. *insturlarsi* 'topar de cap contra alguna cosa').

DERIV.: *Estornella*. *Estornellada*, i potser *estornellim* (la resta és fruit de les gratuïtes combinacions d'AMAlcover).

Estornudar, V. *esternudar* *Estorogila*, V. *tarongina* *Estorpellat*, deformació de l'acastellanat *atropellat/estropeado* *Estorrellar*, V. *torrar* *Estorrenyar*, V. *torrent* *Estorrocar*, V. *turroc* (*terròs*, TERRA) *Estorrollar* confusió de *escorrollar* amb *estenallar* *Estorrujat*, V. *estarrufat* *Estort*, V. *tòrcer* *Estòs*, V. *estorcina* *Estossar*, V. *tossar* *Estossec*, *estossegar*,

V. *tos* *Estossar*, *estossinar*, *estossolar*, V. *tossa* *Estotar*, V. *tòt*, *tuta*

ESTOTJAR, abans *estojar* 'guardar bé, desar, atresorar', del ll. vg. *STŪDĪĀRE id., derivat de STŪDĪUM 'zel, aplicació, ardor, esforç'; també oc. ant. *estuñar*, *-ojar*, i llur derivat *estoig* (oc. *estug* > cast. *estuche*). □ 1.ª doc.: fi S. XIII.

«Quant lo rey d'Àragó hac vista la carta, fo molt despagat en si mateix, mas a negú no-n volc res dir en aquella sahó; e *stojà* bé la catta», Desclot (NCL. IV, 81.19; igual si fa no fa en tots set mss.); «ab Josep tenc son camí, / los trenta sous d'aur amagats / qu'u dels tres reys ag presentats / --- / Aprés Jhesús à mandat / que-ls trenta sous fosen portat / e-l templ' e fosen *estojats* / e en tresor fosen pausats», *Lleg. Rim. Sev.*, v. 1667; «veem que no venien al dia que Nós los havíem dat; e per fadiga d'ells haguem Nós a menjar lo conduyt que havíem *estojat* per entrar en terra de moros», «e Nós, nostre cors, haguem-la a guiar entró là, e que la-ns *estojassen*», Jaume I (*Cròn.*, Ag., 41, 140).

«Demanava una goteta d'aygua, e no la ha haguda, ne jamés no la haurà; si se n'hagués *estojat* quant ne havie», StVicentF (*Quar.*, 113.160); «tots los déus faran loc als teus adveniments e, entre los déus col·locada, obtindrà lo loc que eternalment és a tu *estoja*», *Curial* (NCL. III, 66).

També es troba, si bé quasi només en el Rosselló, la forma *estuñar*, amb *u*, coincident amb la de la variant occitana (ben entès, res a veure amb la pron. força més recent de tota *ó* o tota *o* àtona com a *u*): «negun om no pot lo forment bé *estuñar* en los o<r>ris, si om no bat ben forment la espiga d'el, així que sia en pa<l>les tornada», *VidesR* (f° 66r2); i veg. algun altre passatge del verb i del substantiu en el glossari d'aquesta obra; en docs. ross. l'*InvLC* recull 26 testimonis d'*estuig* des de 1315 a 1433, si bé també n'hi ha d'*estoig* des de 1369, en nombre de 8; però, com subratlla allí Alart, només *estojar* amb *o* es troba en Desclot, Eiximenis (*Regiment*), Pere el Cerimoniós i Busa-N., no *-ujar* ni *-uig*.

La variant amb *-o*, així mateix, deu ser l'única forma que usava Joanot Martorell: «tot lo que he dit ni diré, preneu-ho com de servidor afectat, e *estojau*-ho dins los locs més secrets de la vostra ànima, com aquell famós cavaller de Tirant lo Blanc sia vengut, per sola fama oint recitar de vostra celsiut tots los béns --- comunicats a un cos mortal», «començà-l a soprar de colps molt fers; e com lo cavaller véu que mal se pintava lo joc --- volgué tornar en la bahina la spasa e no podia: que un home armat prou té a fer de poder *estojar* la spasa; e en aquest espay que ell estava tornat d'*estojar* la spasa, Tirant li donava tan desmesurats colps que-l feya estar molt més torbat», «Oh entrestit Rey!, e en tan poca esperança tens ta vida! *Estoja* aquexes làgrimes a menys desijada fortuna que aquesta: puix veig que tes pregàries són tan humils e justes --- yo só content de obeir los teus manaments» (Ag. II, 19; I, 212, 32).¹